

Estimat Dr. Vicens:

Començo aquesta carta sota la influència de la violenta indignació que m'ha produït la lectura de "El método histórico de las generaciones" de Julián Marías. És un d'aquells llibres que despertan els meus instints més primitius i em fan desitjar fer una foguera amb tots els exemplars i tortir-hi a foc lent els autors.

Si vosté està d'aquest costat (amb la historiologia i la vana retòrica dels Spengler, Dilthey, Ortega, Toynbee...), m'agrada més ^{estimar} companyia dels "esquists, pobres i tímids fantasmes erudits", no sols amb Febvre, Braudel o Bataillon, sinó amb tots els altres que m'han ensenyat a pensar d'aquesta manera: els Claude Bernard (penso en l'agradable sorpresa que vaig tenir en descobrir que Febvre estimava tan com jo la "Introduction à la Médecine Expérimentale"),

els Vidal de la Blache, els Marx
(i sento decepcionar-lo; però jo no sóc
marxista), els Darwin (penso en
"El viatge de la Beagle"); els Franz
Boas (a pocs llibres dec tant com
a "The mind of the primitive man"),
etc.

Són dos costats: els dels que,
amb un instint fi i lúcid de
la realitat, comencen per no-
drir-se dels fets en tota la seva
complexa realitat, per tal d'arri-
bar a descobrir els sistemes que
els relacionen i el dels que
comencen per bastir els sistemes
i després hi adapten els fets a
caps de martell. Vosté es pro-
clama pel segon. En realitat
vacil·la més del que diu i ting
l'esperança que entre la histo-
riologia i la història seabi
per triar la història.

La seva carta em descobreix
un altre aspecte de la seva
personalitat que fins ara m'ha-
ria resultat una mica enigmà-
tica: em refereixo a la seva
evident complaença en esca-
tar-se recitar els seus defectes.

Estimant "boss", vosté es
fa una corona de lorer de
cada defecte!. Per rota de la
seua corta corre, més o menys
explícit, aquest raonament! És
veritat que tinc alguns defec-
tes; però és el preu que em cal
pagar - i accepto - per a fer
una obra més gran. Sacrifi-
co la meua obra personal per
a possibilitzar (sic) una his-
tòria racional a les genera-
cions futures". I aixís, quan
vosté s'apressa a afegir-se
una espina més a la seua
corona, assenyalant-me un
defecte que jo he pogut pas-
sar per alt, un lapsus en el
llenguatge el descobreix, perquè
vosté no diu "el meu defecte
més gran és l'honor-me dedi-
cat a totes coses" sino "l'ha-
ver-me tingut de dedicar a tan-
tes coses".

Perdoni'm que li digui que
aquesta frase mereix música
de Wsquer, interpretada per una
banda militar amplada amb
jocs addicionals de trompes i
timbals.

Cal ésser dur amb allò
que ajuda a la gent a justifi-
car-se les seves pròpies debili-
tats. Aixís que vosté ja com per-
donarà si li dic amb tanta
cruesa i poc respecte. Si no li
tingués afecte, no m'arriscaria
a provocar-lo aixís i a que un
dia vosté se m'enfadi definitivament.

Espero venir a Barcelona als
primers dies d'Abril i poder donar-
li les fotocòpies dels "Statisti-
cal Abstracts". Llavors li
parlaré de la tesi - que ara ja
sé ben bé com enfocor i en
la qual estic treballant de ferm.
No li negaré que una extensa
carta del Sr. Pierre Vilar, plena
d'idees, m'ha ajudat també a
clarificar les mexes.

Perquè tot no sigui tant
berdent li adjunto un mate-
rial que jo al menys no he
sudet trobar mai a Barcelona.

El saluda ben afectuo-
sament

Josep Cantano

Posthumus =

Inquiry into the history
of prices in Holland.
Leiden, 1946.

Si no té aquestes xifres (les d'Es-
panya, naturalment) digui-m'ho
a la propera carta i les hi enviaré,
ja que, mentres tant, ja hauré
calculat les mitges anuals i
aixís la cosa es reduirà a
unes 120 pàgines (1790 - 1914).

P.S.

En contra del que li dic al
text de la carta, no li envio
les fibres perquè no sé si
nosté ja les tindrà i es trae-
ta "d'unes 1500 fibres".

En referència a "Rates
of foreign exchange at Am-
sterdam", publicat a diu del
monumental llibre de